

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Vojtěchem Trojánkem v právní věci žalobkyně K [redacted] K [redacted], narozené dne [redacted] bytem v [redacted] zastoupené JUDr. Vladimírem Szabo, advokátem se sídlem v Praze 4, Jeremenkově č. 1021/70, proti žalované Modré pyramidě stavební spořitelně, a.s., IČ. 60192852, se sídlem v Praze 2, Bělehradské č. 128, zastoupené JUDr. Ludmilou Pávkovou, advokátkou se sídlem v Praze 10, Kodaňské č. 25, o určení neplatnosti dohody

takto :

- I. Žaloba, aby soud určil, že dohoda, kterou se s účinností od 15. 4. 2013 mění parametry smlouvy o stavebním spoření č. [redacted] ze dne [redacted] je neplatná, se zamítá.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 7 502 Kč do 3 dnů do právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalované.

Odůvodnění :

Žalobou podanou dne 15.5. 2015 domáhá se žalobkyně, aby soud určil, že dohoda, kterou se s účinností od 15. 4. 2013 mění parametry smlouvy o stavebním spoření č. [redacted] ze dne [redacted] je neplatná. Tvrdí, že dne [redacted] uzavřela s žalovanou smlouvu o stavebním spoření č. [redacted], v níž byla dohodnuta cílová částka [redacted], minimální [redacted] vklad ve výši [redacted] úroky z vkladu ve výši 3 % ročně, jakož i nárok na úrokové zvýhodnění ve výši 50 % úroků připsaných k datu vyplacení zůstatku na účtu (úrokové zvýhodnění ve výši 1,5 % ročně). Dne 31.3. 2013 podepsala žalobkyně návrh na provedení změny parametrů smlouvy a

žalovaná jej dne 15.4. 2013 přijala. Uvedený dodatek ke smlouvě byl uzavřen na základě nabídky žalované učiněné v rámci marketingové akce „navýšení BONUS“, v níž žalovaná slibovala na úkor ztráty úrokového zvýhodnění bezplatné navýšení cílové částky a zachování sjednaného tarifu PROFIT s úrokovou sazbou z vkladu ve výši 3 % ročně. Žalobkyně tento dodatek uzavřela v domnění, že sice ztratí úrokové zvýhodnění ve výši 1,5 % ročně, ale zůstane jí úroková sazba ve výši 3 % ročně a navíc jí bude bezplatně navýšena cílová částka až na sumu [REDAKCE]. Žalovaná s účinností ode dne 1.11. 2014 jednostranně změnila úrokovou sazbu na účtu stavebního spoření, a to snížením této sazby z původních 3 % ročně na 1 % ročně. Žalobkyně je přesvědčena, že jednáním žalované byla uvedena v omyl, jelikož jí žalovaná nepravdivě informovala o tom, že úroková sazba ve výši 3 % ročně bude zachována. Žalobkyně považuje předmětný dodatek ke smlouvě za neplatný a domáhá se, aby tuto neplatnost vyslovil soud, protože „*bez tohoto určení je právní postavení žalobkyně nejisté. Tuto nejistotu lze přitom odstranit právě touto určovací žalobou, jelikož rozhodnutí o ní vytvoří pevný právní základ pro budoucí právní vztah žalobkyně a žalované.*“

Žalovaná navrhla žalobu zamítnout s tím, že navýšení cílové částky dle návrhu žalobkyně ze dne 31.3. 2013 spolu s přijetím tohoto návrhu žalovanou považuje za platnou dohodu. Zejména zdůraznila, že se nikdy nezavázala, že bude 3 % úrokovou sazbu poskytovat „donekonečna“. U jednání vyzdvihla, že ve věci schází naléhavý právní zájem žalobkyně na požadovaném určení, resp. žalobkyně jej netvrdí a neprokazuje, určovací žaloba zde zjevně neplní preventivní funkci, jelikož není způsobilá předejít dalším sporům.

Uzavření původní smlouvy o stavebním spoření ze dne [REDAKCE] bylo mezi účastníky nesporné, podobně shodně účastníci tvrdili, že byl uzavřen dodatek k této smlouvě dne 15.4. 2013.

Podle § 80 o.s.ř. určení, zda tu právní poměr nebo právo je či není, se lze žalobou domáhat jen tehdy, je-li na tom naléhavý právní zájem.

Soud se v prvé řadě zabýval vyřešením otázky, zda je dán na požadovaném určení naléhavý právní zájem. Jelikož ten byl v žalobě tvrzen pouze vágně a obecně, vyzval soud žalobkyni dle § 118a odst. 1 o.s.ř., aby tvrdila, v čem naléhavý právní zájem spočívá. Po tomto poučení žalobkyně uvedla, že pokud nebude určeno, zda je onen dodatek platný nebo ne, žalobkyně přichází o původní smluvní podmínky, které byly pro ni příznivé, přichází o úroky, tyto úroky jí byly sníženy z 3% na 1%, nelze je však spočítat, neboť se stále mění, není tedy jasné, kolik by činila újma žalobkyně vzniklá, navíc kdyby se měla počítat výše škody, vyžadovalo by to součinnost žalované, není jisté, zda by žalovaná tuto součinnost poskytla.

Z uvedeného tvrzení žalobkyně naléhavý právní zájem na požadovaném určení nevyplývá, navíc je z něj zřejmé, že i žalobkyně si je vědoma, že může žalovat na plnění, případné těžkosti se spočítáním žalované částky nejsou právně významné. Právní teorií i praxí je standardně zastáván názor, „*že určovací žaloba má preventivní povahu a má za účel poskytnout ochranu právnímu postavení žalobce dříve, než dojde k porušení právního vztahu nebo práv; není proto opodstatněna tam, kde právní vztah nebo právo již byly porušeny a kde je proto právním prostředkem ochrany právního vztahu nebo práva žaloba o plnění.*“ (Drápal, L., Bureš, J. a kol., Občanský soudní řád I. Komentář, Praha 2009, s. 528). V dané věci již dle tvrzení žalobkyně její právo porušeno bylo, jelikož žalovaná úročí spořenou částku 1 %, nikoli 3 % úrokem. Žaloba přitom zjevně neplní preventivní funkci, protože ani vyhovující rozsudek zdejšího soudu nemusí vést žalovanou k tomu, aby úrokovou sazbu změnila, ta totiž může vyčkat žaloby na plnění, kde se platnost předmětného dodatku posoudí jako předběžná otázka. Soud rozhodující žalobu o plnění by přitom rozsudkem zdejšího soudu žalobě vyhovujícím vázán nebyl, a to ani při vědomí ust. § 13 nového občanského zákoníku, navíc by bylo namístě aplikovat vzhledem k datu uzavření dodatku starý občanský zákoník (č. 40/1964 Sb.). Na podporu své argumentace o nedostatku naléhavého právního zájmu odkazuje zdejší soud na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21.5. 2014, sp.zn. 33 Cdo 1582/2013 („*Žaloba o určení neplatnosti smlouvy preventivní funkci splnit nemůže, neboť rozhodnutí o ní není objektivně způsobilé předejít případným dalším soudním sporům mezi účastníky.*“), a ze dne 17.4. 2014, sp.zn. 33 Cdo 1734/2014 („*Žaloba na určení je preventivního charakteru a má místo jednak tam, kde její pomocí lze eliminovat stav*

obrožení práva či nejistoty v právním vztahu a ke odpovídající nápravě nelze dospět jinak, jednak v případech, v nichž určovací žaloba účinněji než jiné právní prostředky vystihuje obsah a povahu příslušného právního vztahu a jejím prostřednictvím lze dosáhnout úpravy tvořící určitý právní rámeček, který je zárukou odvrácení budoucích sporů účastníků. Tyto funkce určovací žaloby korespondují právě s podmínkou naléhavého právního zájmu; nelze-li v konkrétním případě očekávat, že je určovací žaloba bude plnit, nebude ani naléhavý právní zájem na takovém určení. Přitom příslušné závěry se vážou nejen k žalobě na určení jako takové, ale také k tomu, jakého konkrétního určení se žalobce domáhá (v souzené věci se žalobce nedomáhal určení neexistence závazkového právního vztahu /práva/, ale určení neplatnosti smlouvy). Určovací žaloby slouží potřebám praktického života a nemohou vést ke zbytečnému rozmnožování sporů. Naléhavý právní zájem na požadovaném určení je proto současně dán jen tehdy, jestliže je (objektivně vzato) způsobilé odstranit stav právní nejistoty žalobce nebo obrožení jeho práva. Pomocí určovací žaloby nelze řešit otázky, které mají význam jen pro jiné – dosud nezahájené nebo již probíhající – řízení (v němž je lze řešit jako předběžné otázky) nebo které mají být podle zákona řešeny v jiném řízení.)“

Zdejší soud shledal, že ve věci schází naléhavý právní zájem žalobkyně na určení neplatnosti předmětného dodatku, jelikož žalobkyni nic nebrání podat proti žalované žalobu na plnění, v níž by se domáhala vyplacení částky, jež jí na smluvním úroku dle jejího přesvědčení náleží, a žaloba neplní preventivní funkci, protože není způsobilá odvrátit budoucí spory, a proto ji zamítl. Byť soud provedl dokazování, bylo by nadbytečným rozebírat zde jednotlivá skutková tvrzení z nich učiněná, když na požadovaném určení není dán naléhavý právní zájem.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 1 o.s.ř., protože žalovaná byla ve věci úspěšná. Náhradu nákladů řízení představuje odměna za dva úkony právní služby po 2 500 Kč za převzetí a přípravu zastoupení a účast u jednání dle § 9 odst. 3 písm. a), § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. paušální náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky a 21 % náhrada DPH, jejíž je zástupkyně žalované plátcem.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení ve dvojím vyhotovení k podepsanému soudu a rozhodoval by o něm Městský soud v Praze.

Nebude-li žalobkyně dobrovolně plnit, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na exekuci nebo soudní výkon rozhodnutí.

V Praze dne 18. listopadu 2015

JUDr. Vojtěch Trojánec, v.r.
soudce

za správnost vyhotovení:
V. Rindošová